

Tvitanje z BOGOM

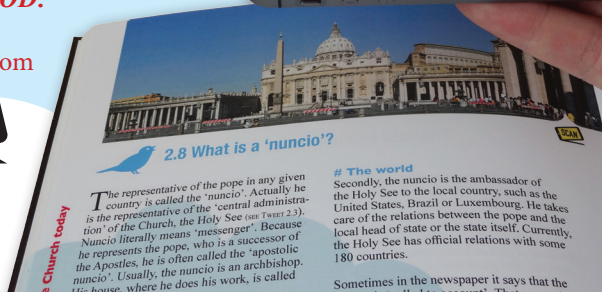
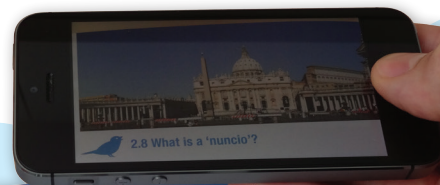
Veliki pok, Sveto pismo, molitev, greh,
poklicanost, spolnost, križarske vojne, ...

Prenesi aplikacijo TwGOD!

*Do več informacij o vsakem tvitu lahko
dostopaš z brezplačno aplikacijo #TwGOD:*

- Prenesi aplikacijo #TwGOD: www.tweetingwithgod.com
- Prek aplikacije fotografiraj katerokoli naslovnico poglavja z oznako »SCAN«:
- Oglej si videoposnetke, sledi povezavam in si preberi več na svojem pametnem telefonu.

Za mlade iz skupine JP2 in ekipo #TwGOD

Tvitanje z Bogom: Veliki pok, Sveto pismo, molitev, greh, poklicanost, spolnost, križarske vojne, ...

Naslov izvirnika: Twitteren met GOD interactief: Oerknal, bidden, Bijbel, seks, kruistochten, zonde, carrière . . .

© 2012, 2014 by Michel Remery and JP2 Stichting, Leiden, Nizozemska

www.jp2.nl | www.tweetingwithgod.com

Vse pravice pridržane

Urednik fotografije: Edith Peters

Grafično oblikovanje: Patrick Jimenez

Fotografija na naslovnici © 2009 Roman Eisele

Svetopisemsko besedilo je vzeto iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane.

Katekizemski odlomki iz *Katekizma katoliške Cerkve*, Slovenska škofovska konferenca, Ljubljana 1993, in *Kompendija Katekizma katoliške Cerkve*, Slovenska škofovska konferenca, Ljubljana 2006. Vse pravice pridržane.

Citati papežev in uradni dokumenti katoliške Cerkve so iz zbirke Cerkveni dokumenti, Družina, Ljubljana, in Koncilskih odlokov, Ljubljana 1995. Vse pravice pridržane.

Bogoslužne molitve so iz Rimskega misala, Ljubljana 1995, in Bogoslužnega molitvenika, Ljubljana 2005, in obrednikov.

Dovoljenje za natis

Imprimatur: Nadškofija Ljubljana, št. 1378/5, dne 2. 9. 2015, generalni vikar msgr. dr. Franc Šuštar.

© 2015 by Michel Remery and JP2 Stichting, Leiden

Vse pravice pridržane.

Slovenska izdaja: Društvo SKAM – Skupnost katoliške mladine, Jurčičev trg 2, 1000 Ljubljana, www.drustvo-skam.si

Prevod: Ines Čeligoj, Sonja Činkole, Milan Franc, Leon Jagodic, Marko Jerina, Tajda Kolšek, Maša Malovrh, Alenka Zupan

Lektoriranje: mag. Klementina Žemva

Urednik slovenske izdaje: mag. Anton Česen

Tehnični urednik: Robert Rozman

Tisk: Tiskarna Present d.o.o.

Naklada: 2.000 izvodov

Ljubljana 2015

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
2-1
27-184

REMERY, Michel

Tvitanje z Bogom : veliki pok, Sveto pismo, molitev, greh, poklicanost, spolnost, križarske vojne, --- / Michel Remery ; [prevod Ines Čeligoj ... et al.]. - Ljubljana : Društvo SKAM – Skupnost katoliške mladine, 2015
Prevod dela: Twitteren met God interactief

ISBN 978-961-6385-15-2
281041920

0 knjigi

Ta knjiga ti lahko pomaga, če bi rad rasteš v veri in odnosu z Jezusom. Projekt *Tvitanje z BOGOM* (*Tweeting with GOD*) (#TwGOD) ti posreduje temeljne odgovore o veri v Boga, ki temeljijo na naukih Svetega pisma in Cerkve. Poglej tudi na spletno stran www.tweetingwithgod.com in aplikacijo #TwGOD. Knjiga je primerna kot temeljno gradivo za pogovore v skupini ali za osebno poglobitev vere po končanem verouku. Lahko ti pomaga tudi pri razlaganju svoje vere drugim. Sv. Peter vernike vabi: »Vselej bodite vsakomur pripravljeni odgovoriti, če vas vpraša za razlog upanja, ki je v vas.« (1 Pt 3,15).

Vprašanja v tej knjigi so resnična vprašanja mladih. Nekaj let so se mladi vsakih štirinajst dni zbirali v cerkvi v Leidnu na Nizozemskem (blizu Amsterdama, kjer je bil avtor kaplan), da bi se pogovarjali o svoji veri. Svojo »JP2 skupino« so poimenovali po papežu Janezu Pavlu II. (GLEJ TVIT 2.50). Obravnavali so vse teme in nič ni bilo tabu. V knjigi torej ne pričakuj celostne kateheze (GLEJ TVIT 1.9). Odgovori so oblikovani tako, kot bi bili v pogovoru z mladimi; niso strokovni ali izčrpní. Vprašanja v knjigi so združena v nekaj glavnih tem, da jih je lažje najti.

Papež Frančišek je dejal, da je projekt *Tvitanje z BOGOM* zelo pomemben. Ko je položil svojo roko na eno od knjig, da bi blagoslovil projekt, je nekaj trenutkov molil za vse ljudi, ki bodo to knjigo prebrali v iskanju resnice v svojem življenju (GLEJ SLIKO). Njegove besede so namenjene tudi tebi: »Danes Jezus kliče vsakega izmed vas, da mu sledi v njegovi Cerkvi in je misijonar. Gospod danes kliče tebe! Ne množic, ampak tebe in tebe in tebe, vsakega izmed vas. Poslušaj ga, kaj ti govori v tvojem srcu.« (HOMILIJA, 27. JULIJ 2013). (GLEJ TVIT 4.3–4.4).

Knjiga odgovarja na vprašanja o bistvu vere, Bogu, stvarjenju, Svetem pismu in načinih, kako Bog vstopa v odnos z nami. Obravnava tudi izvor in zgodovino Cerkve ter njeno prisotnost v svetu. Pomembne teme so tudi molitev, življenjske težave, vloga cerkve kot stavbe in učinki bogoslužja in zakramentov. Zadnji del pa je namenjen vprašanjem o krščanskem življenju in predstavlja različne konkretne situacije, v katerih se boš morda srečal kot vernik.

Preberi več

V okvirčkih »Preberi več« boš našel predloge besedil, ki podrobneje pojasnjujejo ali razvijajo določeno temo. Večina virov ima številko odstavka. Besedila vsebujejo naslednje:

- Sveto pismo (GLEJ DODATEK I ZA SEZNAM OKRAJŠAV),
- Katekizem katoliške Cerkve (KCC),
- Komentarij Katekizma katoliške Cerkve (KCCC), in
- Youcat (YOUCAT).

Povezave do teh in mnogih drugih virov lahko najdeš z aplikacijo ali na spletni strani www.tweetingwithgod.com.

Predgovor

Knjiga je bila napisana zate! V roke si jo lahko vzel iz veliko različnih razlogov. Morda ti je bil všeč naslov. Morda iščeš odgovore. Morda ti je bila podarjena. Morda te sprašujejo o tvoji veri. Ali pa si jo morda začel brati, ker ti je bilo dolgčas. Ne glede na razlog; ker si jo začel brati, bi ti rad predlagal štiri stvari.

Upaj si vprašati!

Prosto lahko postavljaš vprašanja. Tvoja vprašanja izražajo tvoje misli in dvome. Povedo ti, kdo si, po čem hrepeniš in kaj moraš storiti. Odgovori ti pomagajo, da greš naprej. Prepričan sem, da boš v tej knjigi naletel na veliko svojih vprašanj (in upam, da tudi na nekaj odgovorov).

Upaj si poslušati!

Poslušati je včasih precej težko, še posebej če globoko in sebi misliš, da že poznaš odgovor. Pravo poslušanje je lahko pomembno soočenje s samim seboj. Spoznaš kdo si, kaj resnično misliš, in kaj verjameš. Pri tem ti lahko pomagajo tviti v tej knjigi.

Upaj si razmišljati!

Vsakdo lahko razmišlja. Toda *resnično* razmišljanje je nekaj, kar ne počnemo tako zelo pogosto. Ali kdaj razmišljaš o tem, kdo si? Od kod prihajaš? Kam greš? Ali se večinoma ukvarjaš s svojim vsakdanjim življenjem? Izzivam te, da razmisliš o odgovorih v knjigi.

Upaj si verovati!

Verovati v Jezusa ni tako nenavadno ali nelogično, kot mislijo nekateri. Prav nasprotno: na nekatera vprašanja je mogoče odgovoriti samo skozi našo vero v Jezusa. Vendar ne verujemo samo z našimi glavami. Morda je še pomembneje, da verujemo tudi s srci.

Moja poklicanost

Ko govorimo o poklicanosti, me mladi pogosto sprašujejo o moji poklicanosti, ki me je vodila v duhovništvo. Po študiju na Tehniški univerzi v Delftu sem delal kot arhitekt, imel sem čudovito punco, dobro plačo, odlične poklicne možnosti in dober avto. Vse je šlo dobro in takrat nisem razmišljal o duhovniškem poklicu. Toda na neki točki me je nekaj začelo mučiti. Bil sem nemiren in nisem razumel zakaj. Imel sem vse, kar bi si lahko želel. Ali ne? Kmalu sem duhovnika prosil, naj bo moj duhovni vodja (GLEJ TVIT 3.4 IN 4.6).

Najprej sem se naučil moliti. Naučil sem se zaupati Bogu. To ni bilo lahko! In če sem odkrit, še vedno ni lahko. Toda opazal sem, da sem postajal manj zaskrbljen glede tega, kar sem želel, in da se je vse, kar je Bog želel od mene, zdelo dobro. Naposled je prišel dan, ko sem med molitvijo vedel odgovor: da bi bil resnično srečen z Bogom, sem moral postati duhovnik. Odločitev za to je še vedno najboljša odločitev v mojem življenju! Podobno ima Bog načrt tudi zate. In najboljše je, da boš gotovo srečen, če boš sodeloval pri tem načrtu. Zato te izzivam, da zaupaš Bogu in iščeš svojo poklicanost (GLEJ TVIT 4.6).

Upam si verovati. Ti tudi?

Vera v Boga ni vedno lahka. Ko sem študiral arhitekturo, sem občasno šel v cerkev, vendar sem tam videl le starejše ljudi. Zdelo se mi je jasno kot beli dan, da Cerkev ne bo več dolgo obstajala. To se je spremenilo, ko sem se udeležil Svetovnega dneva mladih v Manili in se srečal z mladimi katoličani z vsega sveta. Ne le da so bili mojih let, ampak so bili tudi polni navdušenja za Jezusa in njegovo Cerkev.

Spoznavanje Jezusa je bilo zame dolgo potovanje in o njem še vedno ne vem veliko stvari. Zato še kar sprašujem. Toda v srcu sem prepričan, da se lahko zanesem nanj in na Cerkev. Zaupam mu. To je vera. V življenju sem odkril, da bi Jezus rad postal moj prijatelj – prijatelj, ki skrbi zame in mi želi najboljše. Zato sem srečen, tudi ko se spopadam s težavami in celo kadar sem žalosten ali me preplavi bolečina – ker nisem sam!

Resnično upam, da ti bo knjiga pomagala, da boš to odkril tudi sam zase. Jezus bi bil rad tudi tvoj prijatelj. Želi si samo ene stvari: da bi bil srečen v tem in prihodnjem življenju. On bi ti rad pomagal odkriti, kako smiselno je verovati. Želi odgovoriti na vsa tvoja vprašanja.

Michel Remery, duhovnik

Kazalo

1. del – Tviti o Bogu: začetek in konec

Uvodnik msgr. dr. Jurija Bizjaka, koprskega škofa 15

Stvarjenje ali naključje? 16

- 1.1 Ali teorija velikega poka ovrže vero v Boga?
- 1.2 Ampak resno, se je vse to z Adamom in Evo res zgodilo?
- 1.3 Evolucija ali stvarjenje?
- 1.4 Kaj sploh sta izvirni greh in izgon iz raja?
- 1.5 Ali si znanost in vera nasprotujeta?
- 1.6 Ali lahko prepoznam Boga v naravi in svetu?
- 1.7 Zakaj bi moral verjeti v Boga?
- 1.8 Ali je resnica res samo ena?
- 1.9 Je logično verovati? Lahko o tem postavljam vprašanja?

Sveto pismo: resnično ali neresnično? 34

- 1.10 Zakaj je Sveto pismo tako pomembno?
- 1.11 Ali nam Bog govori le po Svetem pismu ali tudi na druge načine?
- 1.12 Je Bog sam napisal Sveto pismo?
- 1.13 V katerem jeziku je bilo napisano Sveto pismo?
- 1.14 Kaj je razlika med Svetim pismom in Koranom?
- 1.15 Kako je sestavljena Stara zaveza?
- 1.16 Kakšna je razlika med katoliško Staro zavezo in judovskim Tanakhom?
- 1.17 Kako in kdaj je nastala Nova zaveza?
- 1.18 Kateri deli sestavljajo Novo zavezo?

Branje Svetega pisma 52

- 1.19 Ali naj sledimo vsem pravilom v Svetem pismu?
- 1.20 Kako vemo, kaj v Svetem pismu dobesedno drži in kaj ne?
- 1.21 Ali niso te neverjetne svetopisemske zgodbe le pravljice?

Glavni dogodki Stare zaveze 58

- 1.22 Zakaj se je vesoljni potop zgodil v Noetovem času?
- 1.23 Zakaj je Abraham tako pomemben?
- 1.24 Zakaj so Izraelci 40 let blodili v puščavi?
- 1.25 Kaj je nauk zgodbe Jobove knjige?

Kaj je Jezus storil za nas?

66

- 1.26 Zakaj je Jezus umrl za nas?
- 1.27 Kaj je zaveza? Kaj je Božji načrt odrešenja?
- 1.28 Zakaj je moral Jezus umreti tako strašne smrti?
- 1.29 Ali ni bil Jezus v resnici le dober človek ali modrec?
- 1.30 Ali je Jezus imel brate in sestre?

Kaj dela Sveti Duh?

76

- 1.31 Kdo je Sveti Duh?
- 1.32 Kaj dela Sveti Duh? Ali ga potrebujem?
- 1.33 Bog je en sam, hkrati pa so trije. Ali ni to nesmisel?

Zlo in trpljenje

82

- 1.34 Ali je Bog ustvaril zlo? Kaj ima to opraviti z mojimi grehi?
- 1.35 Če je Bog vsemogočen, zakaj se dogajajo katastrofe? Zakaj obstaja zlo?
- 1.36 Ali ljudje umirajo po Božji volji?
- 1.37 Nas lahko trpljenje približa Bogu?

Marija in angeli

90

- 1.38 Zakaj je Marija tako pomembna?
- 1.39 Marija ni Bog – torej, zakaj vsa ta pobožnost njej?
- 1.40 Ali je Marija vedno ostala devica in ni nikoli grešila?
- 1.41 Ali so v nebesih res angeli?
- 1.42 Kaj je vsa ta zgodba o padlih angelih?

Nebesa, pekel ali vice?

100

- 1.43 Kaj se zgodi, ko umremo?
- 1.44 Bomo sojeni takoj po smrti?
- 1.45 Sveta nebesa! Le kakšno bo večno življenje?
- 1.46 Kakšen je pekel?
- 1.47 Ali se moram bati vic?
- 1.48 Ali bom v nebesih srečal svojega hišnega ljubljence?
- 1.49 Kdaj bo napočil konec časov?
- 1.50 Kako pomembno je vstajenje?

2. del – Tviti o Cerкви: izvor in prihodnost

Uvodnik msgr. dr. Antona Jamnika, ljubljanskega pomožnega škofa	117
Cerkev danes	118
2.1 Kaj je Cerkev? Kdo je Cerkev?	
2.2 Kdo vodi Cerkev?	
2.3 Kdo sedi na stolu sv. Petra, Svetem sedežu?	
2.4 Kako nekdo postane papež?	
2.5 Kaj je rimska kurija?	
2.6 Je Vatikan prava država?	
2.7 Mar ni nekrščansko, da je Cerkev tako bogata?	
2.8 Kdo je nuncij?	
2.9 Kakšne vrste redovnikov, redovnic in redovnih bratov obstajajo?	
2.10 Kaj pomenijo vse te barve? Kdo je kdo?	
Izvori Cerkve	138
2.11 Kateri so izvori Cerkve? Kako se je vse začelo?	
2.12 Ena Cerkev – zakaj potem razdeljenost med kristjani?	
2.13 Kako sem lahko prepričan, da Cerkev govori resnico?	
2.14 Sem lahko dober kristjan brez Cerkve?	
Jezus, apostoli in papež	146
2.15 Kdo so apostoli? Kdo so njihovi nasledniki?	
2.16 Je bil Jezus proti ženskam?	
2.17 Ali je papež naslednik sv. Petra?	
Rimljani, koncili in cerkveni očetje	152
2.18 Kako so se odvijali dogodki po binkoštih?	
2.19 Zakaj so Rimljani preganjali kristjane?	
2.20 Kaj se je spremenilo s cesarjem Konstantinom?	
2.21 Kako je bila organizirana prva Cerkev?	
2.22 Kaj je cerkveni zbor (koncil)?	
2.23 Kateri so bili glavni cerkveni koncili?	
2.24 Kdo so cerkveni očetje?	
2.25 Kako se je začelo redovniško življenje?	

Muslimani, barbari in pravoslavni

168

- 2.26 Od kod izvira islam?
- 2.27 Kako je severna Evropa postala katoliška?
- 2.28 Kakšen je bil v srednjem veku odnos med kraljem in papežem?
- 2.29 Kakšen je bil duhovni preporod, ki se je zgodil v srednjem veku?
- 2.30 Kako so nastale pravoslavne Cerkve?
- 2.31 Zakaj so nastale nasilne križarske vojne?
- 2.32 Kaj je bila španska inkvizicija?

Reformaciji naproti

182

- 2.33 Kaj se je zgodilo na začetku renesanse?
- 2.34 Zakaj je bila Cerkev tako kruta do ameriških domorodcev?
- 2.35 Zakaj je Cerkev prodajala odpustke kot vstopnice za nebesa?
- 2.36 Katere ideje so privedle do reformacije?
- 2.37 Kakšne so razlike med protestanti in katoličani?
- 2.38 Kakšne so bile posledice reformacije?
- 2.39 Kaj je anglikanska Cerkev?

Odziv cerkve

196

- 2.40 Kaj je bila protireformacija?
- 2.41 Kaj je bil tridentinski koncil?
- 2.42 Kakšno vlogo je igrala Cerkev v razsvetljenstvu?
- 2.43 Kakšne so bile posledice francoske revolucije?
- 2.44 Kaj je bil 1. vatikanski koncil?
- 2.45 Kako se je Cerkev odzvala na spremembe v 19. stoletju?

Cerkev v 20. stoletju

208

- 2.46 Kako je Cerkev vstopila v 20. stoletje?
- 2.47 Zakaj Cerkev ni nasprotovala nacistom?
- 2.48 Kaj je bil 2. vatikanski koncil?
- 2.49 Kaj se je dogajalo po 2. vatikanskem koncilu?
- 2.50 Zakaj je bil papež Janez Pavel II. tako pomemben?

3. del – Tviti o tebi in Bogu: molitev in zakramenti

Uvodnik msgr. dr. Petra Štumpfa, soboškega škofa 219

Osebna molitev 220

- 3.1 Zakaj bi molil in kako naj to storim?
- 3.2 Je molitev enako kot govorjenje Bogu?
- 3.3 Kateri je najboljši način molitve?
- 3.4 Mi lahko molitev pomaga do prave odločitve?
- 3.5 Zakaj je molitev lahko tako zahtevna ali dolgačasna?
- 3.6 Zakaj ni odgovora, kadar molim?
- 3.7 Kako naj si vzamem čas za molitev? Kje je Bog v vsakdanjem življenju?

Oblike molitve 234

- 3.8 Kako lahko molim s pomočjo Svetega pisma?
- 3.9 Molimo k Očetu, Sinu ali Svetemu Duhu? K Mariji in svetnikom?
- 3.10 Zakaj ves čas ponavljamo iste molitve?
- 3.11 Kakšne vrste molitev je očenaš?
- 3.12 Kako naj molim rožni venec?
- 3.13 Kaj je molitveno bogoslužje?
- 3.14 Kako naj preživim čas med adoracijo?

Izročila in pobožnosti 248

- 3.15 Kako dobimo blagoslovljeno vodo? Kaj je pomen blagoslova?
- 3.16 Kaj so relikvije?
- 3.17 Zakaj romanja in procesije? Kaj je odmik?
- 3.18 Ali so eksorcizmi za izganjanje hudiča resnični?
- 3.19 Muslimani in judje ne jedo svinjine. Kaj pa katoličani?

Znotraj cerkve 258

- 3.20 Zakaj je cerkev Božja hiša?
- 3.21 Kateri so najpomembnejši deli cerkve?
- 3.22 Kaj je krstilnik? Zakaj so v cerkvi kipi?
- 3.23 Od kod so različni slogi cerkvene arhitekture?

Bogoslužje

266

- 3.24 Kaj je bogoslužje (liturgija)?
- 3.25 Kaj pomenijo te kretnje, znamenja in barve?
- 3.26 Ima Cerkev svoj lastni koledar?
- 3.27 Katere praznike obhajamo med letom?

Veliki cerkveni prazniki

274

- 3.28 Je božič največji praznik v letu?
- 3.29 Zakaj se v postnem času štirideset dni postimo?
- 3.30 Kaj je velikonočno tridnevje, ki se začne na veliki četrtek?
- 3.31 Ali moram na veliki petek res v cerkev?
- 3.32 Kaj se dogaja med velikonočno vigilijo?
- 3.33 Kako pomembna je velika noč? Kaj je Urbi et Orbi?
- 3.34 Kdaj praznujemo vnebohod in binškoži?

Zakramenti

288

- 3.35 Kaj so zakramenti?
- 3.36 Kakšen je učinek krsta?
- 3.37 Se pri birmi Sveti Duh še enkrat spusti na nas?
- 3.38 Zakaj bi se spovedal duhovniku, če se lahko preprosto spovem Bogu?
- 3.39 Kako se dobro spovem?
- 3.40 Je bolniško maziljenje isto kot poslednje olje?
- 3.41 Zakaj ženske in poročeni moški ne morejo postati duhovniki?
- 3.42 Kaj je skupno duhovništvo vseh vernikov?
- 3.43 Zakaj je zakon za kristjane tako pomemben?

Evharistija

306

- 3.44 Zakaj je maša tako dolgočasna?
- 3.45 Kako je sestavljena maša?
- 3.46 Zakaj je tak poudarek na grehu in ne na upanju?
- 3.47 Kdo izbira berila? Lahko med pridigo zaspim?
- 3.48 Je Jezus resnično navzoč v evharistiji? Kaj je spremenjenje?
- 3.49 Lahko vsakdo prejme obhajilo?
- 3.50 Zakaj smo na koncu maše odslovljeni?

4. del – Tviti o krščanskem življenju: vera in etika

Uvodnik msgr. Alojzija Cvikla, mariborskega nadškofa metropolita 321

Poklicanost 322

- 4.1 Zakaj smo tukaj na zemlji?
- 4.2 Kaj naj bi naredil s svojim življenjem?
- 4.3 Kaj Bog želi od mene?
- 4.4 Kako lahko sledim Jezusu in kaj je moja poklicanost?
- 4.5 Kateri so zgledi resnične poklicanosti?
- 4.6 Kako naj vem, kakšna je Božja volja?

Živeti krščansko življenje 334

- 4.7 Ali kristjani živijo drugače kot vsi drugi?
- 4.8 Kakšen je odnos med vero in dejanji?
- 4.9 Je deset Božjih zapovedi še pomembnih?
- 4.10 Zakaj so nekateri kristjani dvolični in kršijo Božje zakone?
- 4.11 Zakaj ima Cerkev svoja lastna pravila?

Klic k svetosti 344

- 4.12 Kaj je milost?
- 4.13 Kaj sploh je greh?
- 4.14 Jezus odpušča, kako pa naj jaz odpustim sebi in drugim?
- 4.15 Kdo je svetnik?
- 4.16 H kateremu svetniku naj molim? Toliko jih je!
- 4.17 Kako lahko postaneš svetnik?
- 4.18 Kaj pomeni vse to okrog čudežev, magije in okultnosti?

Spolnost 358

- 4.19 Zakaj vse to poudarjanje poroke in družine?
- 4.20 Ali je »nič spolnih odnosov pred poroko« staromodno?
- 4.21 Zakaj izbrati celibat, če je za ljudi poroka tako primerna?
- 4.22 Ali je slabo, če imam težave s čistostjo?
- 4.23 Če hoče Cerkev zavarovati življenje, zakaj je potem proti razdeljevanju kondomov v Afriki?
- 4.24 Zakaj je Cerkev proti istospolnim porokam?
- 4.25 Kako deluje naravno načrtovanje družine?

Človeško življenje

372

- 4.26 Kdaj se začne človeško življenje?
- 4.27 Kaj je narobe s predrojstvenim testiranjem?
- 4.28 Je splav zgrešen?
- 4.29 Kako se izvede splav?
- 4.30 Kaj če je bila ženska poslana, ne želi imeti otroka ali je bolna?
- 4.31 Ali moram svoje telo sprejeti takšno, kot je?

Umetna oploditev, zarodki in kloniranje

384

- 4.32 Kaj pa če ljudje ne morejo imeti otrok?
- 4.33 Kaj pa umetna oploditev in nadomestne matere?
- 4.34 Kaj je narobe z »in vitro« oploditvijo (oploditvijo v epruveti)?
- 4.35 Kaj je kloniranje?
- 4.36 Kako je z matičnimi celicami in genetsko spremenjenimi pridelki?

Konec življenja

394

- 4.37 Kdaj je nekdo mrtev?
- 4.38 Je evtanazija vedno napačna?
- 4.39 Je treba ljudi ohranjati pri življenju za vsako ceno?
- 4.40 Kaj pa darovanje organov, transfuzije krvi in močna zdravila?
- 4.41 Boš šel v pekel, če se ubiješ?
- 4.42 Bi morali kristjani nasprotovati smrtni kazni?

Družba in skupnost

406

- 4.43 Ali lahko uporabiš silo, da se braniš?
- 4.44 Se lahko kristjani pridružijo vojski ali se vojskujejo?
- 4.45 Ali družbeni nauk Cerkve govori o skrbi za uboge?
- 4.46 So igre na srečo, droge, alkohol ali čezmerno bogastvo grešni?
- 4.47 Kako lahko na pravi način uporabiš družbene medije?
- 4.48 Kaj pa politika, gospodarstvo in okolje?
- 4.49 Kaj je nova evangelizacija?
- 4.50 Kako lahko pomagam oznanjati evangelij?

Dodatek 1: Knjige Svetega pisma

422

Dodatek 2: Cerkveni nazivi

423

Dodatek 3: Papeži

424

Dodatek 4: Moliti s svetopisemskimi besedili

426

Dodatek 5: Pregled dneva v molitvi

427

Seznam gesel

428

1. del

Tviti o Bogu: začetek in konec

Uvodnik

Voljo, da bi brali Sveto pismo in v njem iskali odgovore na sodobna vprašanja, nam pogosto hromita zlasti dva predsodka: zahtevnost besedil in njihova starost. Na prvem mestu je starost besedil in izročil. Človek stalno napreduje in povečuje svoje znanje in svojo moč, zato se pojavlja vprašanje, ali je svetopisemska podoba človeka še veljavna in uporabna (PRIM. MT 24,35). Dokler bo človek želel ostati človek, bo v svetopisemskih besedilih najdeval svojo podobo ...

Ne samo deset zapovedi (2 Mz 24,12), vsa svetopisemska besedila so tako rekoč vklesana v kamnite table in imajo večno veljavo, vsako v književni vrsti, ki ji pripada, nekatera v dobesednem, druga v prenesenem pomenu, kakor se je pisec namenil pisati ... Mojzes nas izziva: »Predložil sem ti življenje in smrt, blagoslov in prekletstvo. Izberi torej življenje, da boš živel ti in tvoj rod!« (5 Mz 30,19). Današnja vera v spreminjanje naravnih zakonov je slepa vera ... ne bo šlo!

Na drugem mestu je kruta zahtevnost številnih besedil in dogodkov. Človek stalno beži pred križem in odpovedjo, zato se postavlja vprašanje, ali je svetopisemska podoba tudi strogega in zahtevnega Boga še veljavna in uporabna. In Božja beseda nam spet sama odgovarja: »Jaz, Gospod, tvoj Bog, sem ljubosumen Bog, ki pokorim krivdo ...« (2 Mz 20,5). Pa ne zato, ker bi Gospoda to veselilo, pač pa zato, ker noče smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi (PRIM. EZK 33,11). Vesoljni potop je prišel, da bi rešil, kar je bilo še rešljivo (PRIM. 1 Mz 6–9).

Slišati je očitek: »Kakšen je ta Bog, ki mirno gleda toliko krivic in gorja po vsem svetu?« Narobe! Velikansko večino gorja si ljudje povzročamo in nakopavamo sami, ker ne iščemo najprej Božjega kraljestva in njegove pravičnosti (MT 6,33). In zakaj torej Bog ne poseže? Modri Salomon nam odgovarja: »Zaradi človeških otrok je tako, da jih Bog izkuša in da vidijo, da so sami zase živina« (PRD 3,18). Gospod obljublja: »Vi ste sol zemlje ... Vi ste luč sveta.« (MT 5,13–14).

Sveto pismo je oda radosti: Naš pesnik je to povedal v jeziku pogumnih mornarjev: »Predaj se vetrom – naj gre kamor hoče! Naj srce se navriska in izjoče! Vendar mornar, ko je najvišji dan, izmeri daljo in nebeško stran ...« Se sprašuje in premišlja: Kam plovemo?

Kadar ste v zadregi, saj vem, si pomagajte na sto načinov in se vam izide. Če pa se vam slučajno ne izide, poskusite še to: Vzemite v roke zaprto Sveto pismo in recite: Zdaj ga bom z obema rokama odprl na slepo in vrstica, ki bo najbližja mojemu desnemu palcu, mi bo dala odgovor! Verjemite, da ga boste dobili in dobili ga boste! Izmislite si kaj podobnega pri brskanju po vašem računalniku in zažvrgolel vam bo – med drugim tudi tisto o pticah pod nebom, ki ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice in vaš nebeški Oče jih živi (PRIM. MT 6,26).

✦ Jurij Bizjak, koprski škof

1.1 Ali teorija velikega poka ovrže vero v Boga?

Znanstveniki že zelo dolgo poskušajo izvedeti čim več o nastanku sveta. V Evropski organizaciji za jedrske raziskave (CERN) so na primer zgradili napravo, s katero bi lahko poustvarili veliki pok. To je zelo zanimiva in strokovna zadeva.

Kljub temu pa so nekateri še vedno prepričani, da Cerkev nasprotuje takšnim raziskavam in da za edino pravo razlago o nastanku sveta sprejema samo svetopisemsko zgodbo o stvarjenju iz Prve Mojzesove knjige (GLEJ TVIT 1.2), čemur pogosto rečemo tudi *kreacionizem*. To pa zagotovo ni res. Cerkev znanosti prav nič ne nasprotuje. Ravno nasprotno!

Katoliška modrost

Skozi stoletja je Cerkev navdihovala veliko izjemnih znanstvenikov (GLEJ OKVIRČEK). Prvi, ki je predlagal teorijo o velikem poku, je bil na primer katoliški duhovnik Georges Lemaître (†1966). Cerkev ga je za to odkritje odlikovala na različne načine, kar že samo po sebi kaže na to, da njegova teorija ne nasprotuje verskim

resnicam. Lemaîtreve ideje so najprej našle nasprotnike zunaj Cerkve, podpiral pa ga je papež Pij XII. (†1958). Čeprav veliki pok ni neposreden dokaz Božjega stvarjenja, se zagotovo ujema s svetopisemsko zgodbo o stvarjenju, ko je Bog rekel: »*Bodi svetloba!*« (1 Mz 1,3). Nič nam ne preprečuje, da ne bi bil za nas Bog tisti, ki je prižgal vžigalico te stvarjenjske eksplozije pred približno 14 milijardami let!

Izvor življenja

Tako kot teorijo velikega poka je tudi teorijo o genetiki razvil duhovnik, in sicer Gregor Mendel (GLEJ TVIT 1.3). Vesolje in življenje sta po teh teorijah prikazana kot posledica postopnega razvoja skozi čas. Ta prikaz je skladen s katoliškim razumevanjem sveta, v katerem Bog svojim ustvarjenim bitjem daje dostojanstvo, da imajo pomembno vlogo v tem razvoju (GLEJ TVIT 1.3). Tako je na primer latinski glagol razvijati, *evolvere*, ki ga je na začetku 5. stoletja sv. Avguštin uporabil za opis razvoja vesolja, obenem tudi osnova za

Kdo so najbolj znani katoliški znanstveniki?

Med pomembnimi znanstveniki in učenjaki je veliko katoličanov. Na primer frančiškani Rogerju Baconu (†1292) je papež naročil, naj napiše knjigo o filozofiji in naravoslovju. Kardinal Nikolaj Kuzanski (†1464) je razvil leče za kratkovidne. Katoličani so bili prvi, ki so zarisali zemljevid sveta: spomnite se Marca Pola (†1324), Bartolomeja Diasa (†1500) in Krištofa Kolumba (†1506).

Genialna dela Leonarda da Vincija (†1519) so tudi zelo dobro poznana. Nikar ne pozabite še na Nikolaja Kopernika (†1543), ki je prvi predstavil teorijo, da se Zemlja vrti okoli Sonca. Jezuitski znanstvenik Matteo Ricci (†1610) je bil prvi, ki se je začel ukvarjati s kitajskim slovarjem. Še en jezuit, Angelo Secchi (†1878), pa je bil prvi, ki je zvezde razvrstil glede na njihov spekter (spektroskopija).

Jean-Baptiste Lamarck (†1884) je bil prvi, ki je oblikoval teorijo o evoluciji, Gregor Mendel (†1884) pa je oče genetike (GLEJ TVIT 1.3). Vsi ti učenjaki so bili katoličani, poleg njih pa sta še Alessandro Volta (†1872) in André-Marie Ampère (†1836), ki sta prišla do izjemnih odkritij na področju elektrike.

besedo evolucija. V tem kontekstu je treba razumeti omejitve znanstvenih teorij o izvoru vesolja: opišejo lahko samo, kako se je vesolje spreminjalo skozi čas. Glede na to, da stvari, ki jih opisujejo, niso samopovzročene (niso ustvarile same sebe), še vedno ostaja nujnost prvega vzroka (GLEJ TVIT 1.9). Ta prvi vzrok imenujemo Bog. Še več, katoliški misleci so skupaj z drugimi učenjaki prepoznali poseben red in lepoto v tem, kako je vesolje zgrajeno. Čeprav ni formalnega dokaza, je ta osnovni red povezan s prepričanjem, da je vesolje delo ustvarjalnega, Božjega razuma.

Stvarjenje iz nič

Zgodba o stvarjenju nam pove, kako je Bog skrbno ustvaril svet. Vse je ustvaril iz nič (v latinščini *ex nihilo*). Ustvaril je prostrano vesolje z vsemi sončnimi sistemi kot tudi najmanjše molekule v človeškem telesu. Ko se tega zaveš, izkusiš Božjo bližino in veš, da je Bog prisoten povsod, tudi v oddaljenih kotičkih vesolja; če bi vesoljski potniki potovali v temi med planeti, bi bil Bog tudi tam. (Ps 139,8–12).

Teorija velikega poka ne izključuje vere v Boga. Nasprotno, razumemo lahko, da je Bog tako začel stvarjenje sveta.

Preberi več

Stvarjenje: KKC 282–299; KKKC 54; YOUCAT 43.

1.2 Ampak resno, se je vse to z Adamom in Evo res zgodilo?

Sveto pismo govori o stvarjenju Adama in Eve, prvega moškega in ženske. Dejstvo, da obstajata dve zgodbi o stvarjenju, ena za drugo (1 Mz 1,26–28, 1 Mz 2,7–8,18–24), nam pove, da teh zgodb ne moremo jemati kot dobesedna poročila o tem, kaj se je zgodilo. Vsekakor pa to niso nesmisli. Tu ni toliko vprašanje, kako je vse nastalo, ampak zakaj.

Zgodba o Adamu in Evi nam pove veliko o odnosu med človekom in Bogom in o medsebojnih človeških odnosih. Pove nam na primer, da nas je Bog ustvaril po svojem načrtu in da »je Bog videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro« (1 Mz 1,31). Zato smo lahko zadovoljni s tem, kar smo in kdo smo. Zgodba govori tudi o tem, da smo vsi ena sama družina, da sta Adam in Eva naša skupna prednika in da si vsi delimo isto »genetsko bolezen«: našo padlo človeško naravo, zaradi katere grešimo (GLEJ TVIT 1.4).

Odgovorna naloga

Ko je Bog ustvaril svet, je stvarjenju človeka namenil posebno pozornost. Ustvaril nas je po

svoji podobi, kot svojo podobnost (1 Mz 1,26). Zaradi tega imamo v stvarstvu posebno mesto (GLEJ TVIT 1.48). Bog nas ljubi in mi lahko ljubimo Boga in druge ljudi. Ustvaril nas je kot moške in ženske, da se lahko združimo v zakonu (1 Mz 2,24; GLEJ TVIT 4.19). Dal nam je odgovornost za svet do te mere, da nam je dal nalogo, da poimenujemo vsa živa bitja (1 Mz 2,19). Bog je rekel Adamu in Evi: »*Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji*« (1 Mz 1,28). Pri tej odgovornosti gre za spoštovanje do stvarjenja (KKC 2415; GLEJ TVIT 4.48). To pomeni, da je skrb za okolje zelo katoliška!

Je bil Bog sam?

»V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo,« (1 Mz 1,1) piše v Svetem pismu. A tega ni storil sam: »*In duh Božji je vel nad vodami*« (1 Mz 1,2). To je Sveti Duh. V Novi zavezi piše, da je bil Jezus – živa Božja beseda (GLEJ TVIT 1.29) – z Bogom od samega začetka: »*V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu*

Brat proti bratu

Adam in Eva sta imela otroke. Njun najstarejši sin, Kajn, je bil kmet, njegov brat Abel pa pastir. Ko sta brata pripravila daritev za Boga, je Bog sprejel samo Abelovo (1 Mz 4,4–5). Kajn je bil jezen in je svojega brata ubil. Ko ga je Bog vprašal, kje je Abel, je rekel: »Ne vem. Sem mar jaz varuh svojega brata?« (1 Mz 4,9). Bog je rekel: »Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije iz zemlje k meni« (1 Mz 4,10). Kajn je moral za kazen zapustiti svojo zemljo. Bog mu je dejal: »Ko boš obdeloval zemljo, naj ti ne daje več svoje moči, blodil in begal boš po svetu« (1 Mz 4,12). Kljub Kajnovemu grozovitemu dejanju ga je Bog še vedno ljubil in to je pokazal tako, da je poskrbel, da mu ni nihče storil nič hudega.

in Beseda je bila Bog« (JN 1,1). Kadarkoli preberemo: »*Bog je rekel ...*« (1 Mz 1,3), je bil poleg tudi Jezus. Pravzaprav je Jezus Beseda, ki jo je Bog izrekel! To je dober primer, kako je Nova zaveza razložila Staro zavezo (GLEJ TVIT 1.10). Bog je vedno obstajal v treh osebah (GLEJ TVIT 1.33). Zato je sv. Pavel rekel, da so bile vse stvari ustvarjene po Kristusu in za Kristusa (KOL 1,16–17).

Šest dni?

Zgodba o stvarjenju je čudovita in poetična pripoved (1 Mz 1–2). Ampak ali si morajo katoličani zatiskati oči, ko znanost govori o nastanku Zemlje? Seveda ne! V 4. stoletju je sv. Avguštin zapisal, da dnevi, ki so omenjeni v Svetem pismu, niso pravi dnevi (od sončnega vzhoda do zahoda), saj je Bog sonce ustvaril šele četrty dan (O BOŽJI DRŽAVI XI,7). OK. Torej ne govorimo dobesedno o šestih dnevih. Zakaj pa potem še vedno beremo zgodbo o stvarjenju? Ker nam predstavi nekaj

pomembnih resnic o Bogu, svetu in človeku. Ni samo zgodba z moralnim sporočilom, ampak tudi z razodeto, simbolično zgodovino. Pove nam, da obstaja samo en pravi Bog in ne več bogov; da je Bog pri stvarjenju sveta namenil posebno pozornost nam, ki nas je tudi ustvaril, in da je bilo njegovo stvarjenje dobro, dokler ni na svet prišlo zlo (GLEJ TVIT 1.36).

Bila sta prvi moški in prva ženska. Zgodba o Adamu in Evi ni znanstvena razlaga o izvoru človeštva, a nam pove veliko o človeški naravi.

Preberi več

Stvarjenje človeka: KKC 343; KKKC 63; YOUCAT 56. *Spoštovanje stvarstva*: KKC 2415–2418, 2450–2451, 2453–2455; KKKC 506–508; YOUCAT 436–437. *Stvarnik*: KKC 279–292, 315–316; KKKC 51–52; YOUCAT 41, 44. *Stvarjenje*: KKC 337–349, 353–354; KKKC 62–65; YOUCAT 46–48.

1.3 Evolucija ali stvarjenje?

Teorija o evoluciji, ki jo dandanes poučujejo na vseh šolah, sama po sebi ne nasprotuje katoliški veri. Katoliški duhovnik Gregor Mendel (†1884) je razvil teorijo genetskega dedovanja, ki nam ponuja osnove za sodobno razumevanje Darwinove teorije evolucije. Človeško telo bi se torej lahko nekako razvilo.

Zakon močnejšega?

A na podlagi spoznanj o evoluciji ne bi smeli sklepati, da smo ljudje samo živali ali da so človeška dejanja pogojena z načeli, ki jih je odkril Charles Darwin (†1882), po katerih vrste uspevajo samo tako, da preživijo in se razvijejo le najmočnejše (kot po »zakonu močnejšega«). Takšne ideje lahko vodijo do družbenih krivic in celo do groznega nasilja nad šibkejšimi predstavniki družbe (pomislite na nacionalsocializem nacistov, ki so branili zakon močnejšega). Teorija evolucije nam lahko pomaga razumeti, kako so se živi organizmi razvijali skozi čas, a ne more biti osnova za odrekanje enakega dostojanstva vseh ljudi, ki jih je Bog ne glede na to, ali so

šibki ali močni, ustvaril po svoji podobi. Zato moramo kot kristjani še posebej skrbeti za šibkejše člane družbe. Na tem temelji družbeni nauk Cerkve (GLEJ TVIT 4.45).

Človek žival?

Vse živali imajo posebno sposobnost prilagajanja svojemu naravnemu habitatu in imajo moč delovanja in želje po uspevanju, česar ne najdemo pri strojih. Človeška bitja pa so po drugi strani zmožna veliko več kot živali. Filozof Ludwig Wittgenstein (†1951) je to razliko prikazal z besedami, da pes pozna svojega lastnika, ne ve pa, da pride lastnik domov naslednji dan. G. K. Chesterton (†1936) je opazoval, da ptice gradijo gnezda, ne gradijo pa jih v gotskem slogu (VEČNI ČLOVEK). Takšni primeri kažejo, da živali ne razmišljajo v konceptu časa ali o kakršnihkoli abstraktnih idejah, zaradi katerih obstajajo jezik, umetnost, arhitektura, etika, znanost, filozofija ali teologija. Nasprotno smo človeška bitja sposobna razmišljati abstraktno. Naše misli in želje gredo lahko dlje od naših nagonov po

Kaj pa dinozavri in Nezemljani?

Paleontologi in drugi znanstveniki so zelo jasno dokazali obstoj dinozavrov. Zemlja je stara več milijard let in je preživela že veliko različnih geoloških dob. To ni v nasprotju s katoliškim pogledom na izvor Zemlje. Papež Janez Pavel II. je nekoč rekel: »Resnica ne more nasprotovati resnici,« (22. OKTOBER 1996). Prava znanstvena dejstva ne bodo nikoli v nasprotju z versko resnico (GLEJ TVIT 1.5). Cerkev se torej ne boji znanosti.

Vsake toliko časa nas presenetijo meglene fotografije, ki naj bi prikazovale NLP ali pa nezemeljsko bitje. Nekateri pravijo, da je Bog najprej želel vaditi, preden je ustvaril človeka, in je zato ustvaril Nezemljane. A o tem ni dokaza niti v Svetem pismu niti v pravi znanosti.

Čeprav lahko astronomi vidijo vedno več vesolja, življenja onkraj Zemlje še niso našli, čeprav obstajajo planeti, kjer bi bilo to teoretično mogoče. Četudi obstaja življenje onkraj Zemlje, ga je v ljubezni ustvaril Bog. Zato se nam z vprašanji o Nezemljanih ni treba obremenjevati.

preživetju v tem trenutku. To podpira idejo, da imajo človeška bitja nesmrtna duša. Živali so zadovoljne s tem, kar so, ljudje pa iščejo dokončno srečo in niso zadovoljni samo s končnimi, ustvarjenimi stvarmi.

Nesmrtna duša

Zaradi duše smo to, kar smo, saj nam ta daje možnost, da svobodno sprejemamo zavestne odločitve. Za razliko od živali ljudje lahko sprejmemo odločitve na podlagi našega razumevanja, kaj je moralno prav in narobe. To naredimo tako, da se posvetujemo s svojo vestjo, s poznavanjem dobrega in zlega (GLEJ TVIT 4.1 IN 4.12). Bog ljubi vsakega človeka tako močno, da je vsakemu dal dušo, ki bo živela tudi po smrti njegovega telesa. Dušo nam je ustvaril že na začetku našega življenja, tj. pri spočetju (GLEJ TVIT 4.26). Naše duše so v središču našega življenja; zaradi njih smo ljudje, dajejo nam razum in voljo. Ker imamo človeške duše, lahko ljubimo Boga in drug drugega.

Evolucija in stvarjenje se ne izključujeta. Evolucija je razvidna v naravi, toda nas in naše duše je ustvaril Bog.

Preberi več

Evolucija: KKC 282–289; KKKC 51; YOUCAT 42. *Duša:* KKC 362–368, 382; KKKC 69–70; YOUCAT 62–63.